Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

15 БЕРЕЗНЯ 1957 року П'ЯТНИЦЯ
№ 10 (22)
Ціна 15 коп.

ПРАЦЕЮ ВПЕРТОЮ, ПІСНЕЮ ЩИРОЮ, ДРУЖЕ, СТРІЧАЙ ФЕСТИВАЛЬ!

Дорогий друже! Організаційний комітет по проведенню I фестивалю молоді КДПІ ім. Горького звертається до тебе: «Активно включайся у підготовку до фестивалю. Зустрінемо наш перший фестиваль успіхами у навчанні, у зміцненні трудової дисципліни. Зустрінемо фестиваль спортивними рекордами, піснями, танцями. Всі на фестиваль! Кожний комсомолець, кожний студент — активний учасник фестивалю! Фестиваль кличе!»

Для доброї справи часу нам не жаль,
Енергії, видумки є в нас багато!
Від тебе залежить, щоб наш фестиваль
Був справді веселим і радісним святом!

ОРГКОМІТЕТ ФЕСТИВАЛЮ КДПІ ім. ГОРЬКОГО.

План проведення першого фестивалю молоді КДПІ ім. Горького

МЕТА ФЕСТИВАЛЮ

Залучення широких мас молоді до культурно-масової і фізкультурної роботи, розвиток самодіяльного мистецтва, підвищення художньої майстерності молодих виконавців, забезпечення успішної підготовки до Всесоюзного і VI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Фестиваль сприятиме кращій організації навчання та відпочинку молоді, він покликаний мобілізувати сили молоді до активної участі у вирішенні завдань комуністичного будівництва.

Інститутський фестиваль провадитиметься у 3 тури: I тур — по курсах — з 25 березня по 6 квітня; II тур — по факультетах — до 20 квітня; III тур — заключний огляд самодіяльності та спортивних виступів — 28 квітня.

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ I ТУРУ

Оргкомітет постановив: кожний курс повинен провести вечір огляду художньої самодіяльності та спортивних виступів «Назустріч фестивалю». Необхідно розучити не менше двох масових молодіжних пісень, які повинні виконати всі студенти курсу на своєму вечорі.

Курс може провести також тематичний вечір. Дозволяється проведення спільних курсових вечорів. Приміщення для проведення курсових вечорів забезпечує оргкомітет фестивалю. В оцінці курсового вечора матиме значення оформлення приміщення.

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ II ТУРУ

У другому турі провадиться огляд самодіяльного мистецтва студентів факультетів. Оргкомітет постановив: кожний факультет повинен виставити як мінімум: хор — 60 чоловік; сольних, вокальних номерів — 6; читців — 4; інструментальних номерів — 3; не менше двох танцювальних і двох спортивних номерів. Факультетам надається широка можливість виявити свою ініціативу при складанні програми, крім обов'язкового порядку вечора: а) оголошення підсумків I туру; б) художня частина; в) ігри, танці, атракціони; г) масове виконання фестивальних пісень і т. д. У другому турі провадитимуться факультетські змагання по всіх видах спорту.

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ III ТУРУ

На інститутський фестивальний вечір будуть представлені кращі номери з факультетських вечорів та інститутської самодіяльності.

Заключні спортивні змагання провадитимуться на стадіоні.

ПОРЯДОК ОЦІНКИ НОМЕРІВ

Для оцінки номерів запроваджується система балів. Кількість балів залежить від якості виконання, числа учасників і репертуару. Жюрі користуватиметься десятибальною системою. В разі, якщо факультет не виставить якого-небудь виду самодіяльності з програми-мінімуму, — жюрі має право зняти 10 балів. Окремо встановлюється оцінка до 20 балів за найбільшу масовість і хорошу організацію вечора. Вводиться така спеціальна оцінка: за участь студентів факультету в гуртках художньої самодіяльності та спортивних секціях — за кожного гуртківця — 2 бали.

Що де робиться

ФІЗМАТ. На факультеті цьому поки що все гаразд, заняття хору провадяться систематично. Тільки в драмстудії немає жодного представника факультету.

ЛІТФАК. Багато говорить, але мало робить. Хору ще немає. На заняття оркестру народних інструментів студенти не ходять.

ПЕДФАК. Справи не кращі, ніж на літературному факультеті.

Жюрі має право: за зрив курсового вечора зняти з відповідного факультету до 75 балів і за погану організацію вечора — до 50 балів.

ПЕРЕМОЖЦІ ТА НАГОРОДЖЕННЯ

Переможцем першого туру вважатиметься курс, що набрав найбільшу кількість балів на своєму факультеті. Він нагороджується дипломом фестивалю, кращі виконавці одержують цінні подарунки.

Переможцем фестивалю є факультет, що у II турі набрав найбільшу кількість балів. Він нагороджується дипломом фестивалю і одержує грошову премію. Цінними подарунками нагороджуються кращі виконавці художньої самодіяльності та спортивних виступів.

Перевага в одержанні квитків на заключний огляд інститутського фестивалю надається курсам, що зайняли перші місця на своїх факультетах. Кращі номери заключного огляду будуть включені в програму фестивалю студентів м. Києва, а їх виконавці нагороджуватимуться дипломами фестивалю і грошовими преміями.

КОНКУРСИ НА ЧЕСТЬ ФЕСТИВАЛЮ

Оргкомітет провадить конкурси:

1) на кращу підготовку факультету до фестивалю; 2) на кращу стінну газету; 3) на кращий художній твір — нарис, оповідання, фейлетон, вірш тощо; 4) на кращий текст і музику інститутської пісні, присвяченої фестивалю; 5) на кращу наукову студентську роботу; 6) на кращий подарунок фестивалю; 7) на кращий фотознімок. На кожний конкурс виділено грошові премії.

25 квітня в 4 аудиторії відкривається виставка образотворчих студентських праць — подарунків фестивалю і матеріалів, присланих на конкурс.

Представлені на конкурс твори повинні бути присвячені навчанню, громадській та науковій роботі студентів, їх дозвіллю, спортивному життю колективу, а також фестивалю.

Переможці конкурсу нагороджуються дипломами і цінними подарунками.

Студенти 2-ої групи російського відділу (III курс, мовно-літературний факультет) вибирають групову пісню до фестивалю. Обговорення проводить комсорг групи **Е. Завгородня.**

Фото М. Шуряка

Перша лекція

Кіностудія студентського клубу КДПІ ім. Горького (в співдружності з кафедрою учбового кіно) розпочала свою роботу з організації кінолекторію для студентів, аспірантів, викладачів.

Перша лекція відбулась 5-го березня в актовому залі. Присутні прослухали коротеньку бесіду про завдання, що стоять перед кінолекторієм, та тематику його роботи. Після цього студенти з великим задоволенням переглянули науково-популярний кольоровий фільм «Тайна речовини».

Найближчим часом будуть продемонстровані фільми: «В ім'я людини» (про видатного фізіолога І. П. Павлова), «Варшавські зустрічі» (про Всесвітній фестиваль молоді та студентів у Варшаві), «Це не повинно повторитися» та інші.

Крім того, кіностудія організовуватиме демонстрацію та обговорення нових художніх кінофільмів, буде проводити тематичні кінофестивалі, зустрічі з видатними майстрами радянського кіно: сценаристами, режисерами, артистами.

А. СЕРДЮК.

У літературній студії

12 березня відбулися організаційні збори літературної студії інституту. Обрано новий склад бюро літстудії — В. Борцов (голова), М. Татюк, В. Татаєв.

Обговорено питання спеціального випуску газети «За педагогічні кадри», присвяченого молодіжному фестивалю. Затверджено календарний план занять, які будуть провадитись щотижня, в четвер, о 14 годині.

1. Зустріч з поетом Л. Первомайським — 21 березня.
2. Що таке сатиричний жанр (П. Глазовий, заст. редактора журналу «Перець») — 4 квітня.
3. Що таке рецензія (П. Лисюк, завідуючий відділом критики журналу «Вітчизна») — 18 квітня.
4. Що таке нарис (Ю. Кобилецький, письменник) — 9 квітня.

Включились у соцзмагання

Колектив господарської частини нашого інституту на загальних зборах виніс рішення: розгорнути соціалістичне змагання між технічними робітниками гуртожитків і технічними робітниками учбового корпусу на честь 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Працівники господарчої частини зобов'язалися боротися за кращі показники у роботі в гуртожитках і учбовому корпусі. З цією метою технічні працівники взяли на себе індивідуальні зобов'язання по роботі.

Для перевірки результатів соцзмагання (на 24 квітня) створено комісію у складі 4 чоловік: С. О. Задорожної, Л. Я. Сокола, Л. А. Бурфан, Є. В. Вершиніної. Арбітром підсумків змагання буде газета «За педагогічні кадри».

Край арабський не буде рабським

Гей, араби, киньте галас!
Киньте опір! — радить
Даллес. —
Ви тепер — без батька діти.
Хтось повинен же глядіти!
Що англійці? То ледащо.
А французи теж не кращі.
Нині ми заповним вакуум,
Щоб не дати вовкулакам,
Тим радянським комуністам,
Вас, малих, живцем поїсти.
Проти них — військові бази,
Бомби атомні та гази;
А для вас — пиріг із маком
Та цяцьки, покриті лаком.
Гей, араби! Киньте галас!
Киньте опір! — радить
Даллес. —
Ейзенхауера доктрина —
Не доктрина, а перина.
Він добра вам, дітки, зичить,
Вам перину ту позичить,
Щоб було м'якенько спати,
Він догляне, немов мати:
Спеленає, міцно зв'яже,
Стерегти солдатам скаже.
Будем ми тоді качати...
Та араби тут кричати
Почали іще гучніше:
— Нам качать самим
зручніше!
Нафта наша! Гетьте! Годі!
Ось тоді на Близькім Сході
З кораблів на бази янкі
Вигружати стали танки,
Бомби атомні, гармати.
Найніжніша, бачте, мати,
Та й вона насмика вуха,
Як дитя її не слуха.
Гей, араби! Що, дограались?
Покоріться! — грима
Даллес. —
Щоб ви радості вкусили,
Застосуєм навіть силу.
Хай дозволить лиш конгрес,
Ми навчим любить прогрес.
Та регоче край арабський:
Він не буде більше
рабським.
Знайдуть люди чим зустріти
Грабармійців з Уолл-стріта:
Лев англійський неспроста
Втік з Єгипту без хвоста.

Сили миру — грізні сили!
Жаль: не всі це зрозуміли.

Микола ВИСОЦЬКИЙ.

Razem, młodzi przyjaciele!

★

Дружба, що розпочалась між польськими студентами і студентами мовно-літературного факультету нашого інституту, розвивається і міцніє. Між друзями йде жваве листування. Недавно наші студенти одержали лист від студентів літературного факультету педінституту в м. Кракові та від студентів вищої педагогічної школи в м. Ополе. Ці листи ми вміщуємо нижче.

«Будьмо разом, друзі!» — таким є девіз цієї прекрасної дружби.

★

Дорогі друзі!

З величезним задоволенням ми прочитали ваш лист. Ми дуже вдячні вам за гарячі дружні побажання і запрошення приїхати до вас у Київ.

Листівки з прекрасними видами міста та поетичний опис його дали нам можливість хоч частково познайомитися з вашою красивою столицею — Києвом.

Наш інститут знаходиться у старовинному місті Кракові. На кожному кроці зустрічаємо дорогі полякам пам'ятники старовини. Над Віслою, на підвищенні, стоїть старовинний замок Вавель, в якому жили колись польські королі. Прекрасний він весною, коли яскраве сонце освітлює золоті маківки собору. Вавель — місце частих наших прогулянок.

З великим захопленням дивимось ми на прекрасний вид біля підніжжя вавельського горба. Особливо гарна могила Костюшка — свідчення подяки йому жителів Кракова за визвольну боротьбу.

Весною, коли дерева починають зеленіти і сонце освітлює історичні пам'ятники, старовинні будинки і нашу Віслу, «старичок» Краків стає молодим. Він наповнюється радісним сміхом молоді, радісні усмішки з'являються і на обличчях старих краків'ян. Ми любимо наш старий і в той же час молодий Краків...

Аудиторії нашого інституту містяться у трьох будинках, так що нам часто доводиться під час занять перебігати з одного будинку в інший. Але це абсолютно не псує нашого хорошого настрою.

У нас на II курсі 20 студентів — 11 дівчат і 9 хлопців. Колектив дуже дружний. У Кракові багато таких вузів, де майже немає дівчат, наприклад, в Гірничо-металургійній академії. А на наших танцювальних вечорах хлопців багато. На жаль, багато з них такі несміливі, що стоять біля дверей і дивляться сумними очима, як їх колеги весело запрошують дівчат танцювати.

Щойно закінчилась у нас екзаменаційна сесія. Пройшла вона благополучно, і тепер ми знайшли час, щоб відповісти вам.

Ми дуже серйозно думаємо про екскурсію в Радянський Союз, перш за все до вас, у Київ. Хочемо скористатись вашим запрошенням. Одночасно запрошуємо вас до нас у Краків.

Практично ми думаємо організувати це так. Коли у вашому інституті був наш викладач т. Дорос, разом з дирекцією та деканом факультету розглядався проект безвалютного обміну делегаціями студентів, причому на це дав свою згоду заступник Міністра освіти т. Овчаренко. П'ятдесят ваших студентів приїхали б у липні до нас; ми забезпечили б їх квартирами, харчуванням, організували б екскурсії тощо.

Для цього ми підготуємо певну суму грошей. Усі проїзди поїздом вам довелось би оплатити в СРСР. Так само свої проїзди в СРСР ми оплатили б у Польщі, а все інше ви підготували б так само, як і ми у себе. Ми не можемо обіцяти вам якихнебудь виняткових умов, бо наші можливості досить обмежені.

Ясно, що це стосувалося б і нашого перебування у Радянському Союзі. Це тільки основні питання проекту. Ми сподіваємось, що здійснимо його і приїдемо до вас в Київ у серпні. Докладніше напишемо про це у наступному листі. Ми дуже раді вашому запрошенню і чекаємо швидкої відповіді.

Шлемо гарячий студентський привіт усім студентам і викладачам вашого інституту та бажаємо успіхів у навчанні.

Студенти II курсу літературного факультету Педагогічного інституту в Кракові.

★

На фото: види старовинного польського міста Кракова.

★

Дорогі друзі!

Дуже дякуємо за лист і види міста Києва, передані нам. Наша вчителька розповіла нам про інститут, про ваше життя, про навчання. З великим інтересом слухали ми її розповідь. Кожному з нас дуже хочеться побувати у вашій великій країні, побачити Москву, Київ і інші міста, зустрітися з вами і ще краще ознайомитися з вашим життям і навчанням. А поки що хай це листування буде запорукою нашої дружби, дружби польських і радянських студентів.

Із розповідей, а також на основі ознайомлення з видами Києва, у нас склалося хороше враження про ваші

Лист з Ополе

* * *

життєві умови, про ваше місто.

Місто, в якому ми навчаємось і живемо, розташоване на березі ріки Одри. Воно значно менше Києва, але теж має свою красу. Ополе — це старовинне польське місто, яке було в руках фашистів. Після Великої Вітчизняної війни це місто, дуже зруйноване, знову було повернено нам. Зараз на місці руїн побудовано чудові будинки, посаджено дерева. У місті зараз живе тільки польське населення. Ополе з кожним роком росте. Зараз тут йде будівництво студентського містечка. Уже побудовано інтернат, будується бібліотека і будинок для викладачів нашої школи.

Життєві умови у нас теж дуже добрі. Всі живемо в гуртожитку. Тут же їдальня і бібліотека. Багато розваг. Маємо навіть свій студентський клуб.

Інститут наш невеликий. Маємо тільки чотири факультети, в тому числі відділ російської мови та літератури. З великим інтересом всі ми вивчаємо російську мову.

Для того, щоб ви краще могли уявити наше місто, висилаємо альбом з фотознімками.

Ми чули по радіо, що в 1957 році радянські студенти відвідають Польську Народну Республіку. Дуже хотілося б, щоб серед них були і ви. Приїздіть до нас, дорогі радянські друзі!

З дружнім привітом і хорошими побажаннями студенти третього курсу Вищої педагогічної школи Ополе.

Чекаємо відповіді.

Ще про підготовку аспірантів

У шостому номері нашої газети вміщена стаття «Наші думки і побажання», підписана групою аспірантів мовно-літературного факультету Г. Довженко, Є. Регушевським і Н. Яценко. Автори статті пишуть про недостатню підготовку аспірантів з методики викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі; вони вважають, що «найголовнішим недоліком у підготовці молодих вузівських кадрів є недостатня теоретична їх підготовка» (Див. № 6).

Аспіранти самі заговорили. Вони вимагають більш, ніж їм дають. Це їх право. Життя йде вперед; вимоги до науковців підвищуються, і те, що задовольняло нас учора, не задовольняє сьогодні. І цілком природно, що нове покоління аспірантів — і це їм робить честь — зажадало більших знань, щоб вийти з інституту не лише із званням кандидатів філологічних наук, а щоб це звання було виправдане і відповідним змістом.

Хочеться думати, що цей сигнал не повисне в повітрі, а знайде живий відгук у тих установах інституту, які зможуть задовольнити ці справедливі вимоги наших аспірантів.

А тепер, коли вже самі аспіранти заговорили про свою підготовку, поставимо таке питання: чи може бути «кандидатом філологічних наук» справді кандидатом філологічних наук, цілком підготовленим до самостійних наукових студій з рідних питань лінгвістики без знання (нехай поверхового) класичних мов, принаймні однієї — латинської?

Думається, що у формі факультативних занять можна було б щось зробити, принаймні ознайомити аспіранта з граматичною системою латинської мови, а далі він уже сам зуміє використовувати підручник і знаходити в ньому те, що йому буде потрібно при дослідженні якогось питання з лінгвістики.

Осмислення лексики класичних мов теж дуже потрібне для філолога, бо ми часто вживаємо іншомовні слова лише в робочому їх значенні, а їх основне лінгвістичне значення часто не завжди для нас доступне (наприклад: хрестоматія, математика, політехнізація, поліклініка, педагог, консерваторія, високосний...).

Пропоную вам, товариші аспіранти, продумати цю справу і внести свої конкретні пропозиції.

П. ХАКАЛО.

Нові книжки в нашій бібліотеці

СОФИНОВ П. Г. Страницы из жизни Ф. Э. Дзержинского. М., Госполитиздат, 1956.

Книга про полум'яного борця за комунізм Фелікса Едмундовича Дзержинського (1877—1926 рр.).

Автор розповідає про початок революційного шляху Ф. Е. Дзержинського, про його боротьбу за створення справжньої революційної партії польського пролетаріату, за її об'єднання з Російською соціал-демократичною робітничою партією.

КАССИС В. Б. Свободная юность. Очерки о молодежи Китайской Народной Республики. М., «Молодая гвардия», 1956.

Автор (кореспондент «Комсомольской правды» в Китайській Народній Республіці) на протязі 1954—1955 рр. спостерігав трудове життя китайської молоді.

У книзі розповідається про членів Новодемократичної Спілки молоді — передових будівників соціалізму в Китаї.

ГУСЬКОВ С. В. и **ПОЧИВАЛОВ Л. В.** Партизанская искра. М., «Молодая гвардия», 1956.

В книзі показано діяльність підпільної організації «Партизанська іскра», керівником якої був директор школи с. Кримка комуніст Моргуненко, а більшість членів її — учні цієї школи. З хвилюванням розповідається в книзі про розгром організації взимку 1943 р., про мужню смерть молодих героїв, які до кінця залишилися вірними справі боротьби за визволення своєї Вітчизни.

БОШУ Б. Рекрут. Перевод с бенгальского. М., Изд. иностранной литературы, 1956.

В романі талановитого індійського письменника Борена Бошу з суворою правдивістю і простотою зображені душевні переживання солдатів-індійців, загнаних голодом і безробіттям у колоніальну армію.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Забуті працівники

У нашому інституті ведеться важлива й почесна робота по підготовці вчителів. Ця відповідальна справа потребує чіткого планування і злагодженості дій всіх працівників інституту від професора до технічного працівника. Тому кафедри регулярно проводять засідання, де вирішуються всі наболілі питання. З цією ж метою скликається Вчена рада інституту, партійні та комсомольські збори, активи, наради деканів факультетів, керівників кафедр і збори працівників господарської частини і т. п. І от тільки лаборантів ніхто ніколи не скликає.

А хіба немає у лаборантів назрілих, невирішених питань?

Взяти хоча б таке: які права і обов'язки лаборанта? Чим він повинен займатися в робочі години: якимсь певним колом обов'язків чи можна його використовувати протягом робочого дня на якій завгодно роботі? Наприклад, старший лаборант кафедри фізичного виховання та спорту М. М. Шуряк на протязі ряду років виконував обов'язки друкарки, а потім з'ясувалося, що це не його справа.

Чи повинен лаборант виконувати всі розпорядження викладачів та асистентів, чи тільки завідуючого кафедрою? Чи довго лаборанти будуть сплачувати свої гроші за проїзд у трамваях, тролейбусах і ін., коли їдуть у службових справах? Чи бухгалтерія інституту спроможеться, кінець-кінцем, купити декілька проїзних квитків за гроші, що призначаються на подібні цілі?

Ці і багато інших питань хвилюють лаборантів, і було б добре, якби дирекція інституту зібрала лаборантів на нараду, запросивши і керівників кафедр, представника бухгалтерії та господарської частини. Робота від цього тільки поліпшиться.

М. ГОРДИНСЬКИЙ,
В. БАНДУРА,
А. СЕРДЮК,
Г. ТИЧИНА.

*Про що нам пишуть**

(Огляд листів із шкіл)

Деякі директори шкіл, виходячи з досвіду роботи з випускниками нашого інституту, в своїх листах висловлюють думки щодо поліпшення справи підготовки вчителів для середньої школи.

Дуже цікавого листа одержано від директора Нестоїтської школи (Котовський район, Одеської області) т. Штількінда. Ми вважаємо за необхідне докладно передати деякі його думки.

Повідомивши про те, що в Нестоїтській школі працює випускниця українського відділу мовно-літературного факультету нашого інституту т. Сапожнікова М. І. (випуск 1954 р.), П. Штількінд говорить про деякі типові для багатьох молодих вчителів недоліки.

Фактичний матеріал, — пише директор школи, — молоді вчителі-філологи, як правило, знають непогано. Але при цьому все ж таки помітні слабкі навички (навіть невміння) самостійного аналізу художніх творів... Мабуть, в інститутах, — зауважує т. Штількінд, — мало практикується для розвитку самостійного критичного підходу до того чи іншого художнього твору рецензування студентами художніх творів з наступним обговоренням цих рецензій...

Методична підготовка молодих вчителів залишає бажати кращого, — пише далі автор листа. — Звичайно, що вимагати всебічної методичної майстерності від молодого вчителя, який щойно закінчив інститут, було б абсурдно, — ця майстерність набувається в процесі викладацької роботи. Все ж дещо можна зробити і в інституті. Можливо, було б доцільно збільшити час на педпрактику. Педагогічна практика проходить, як правило, в занадто лабораторних умовах, в які випускник, коли він прийде до школи, не попадає. Отже, треба створювати студентам більш життєві умови практики, менше їх опікати, більш вимогливо підходити до оцінки роботи випускників на практиці та робити відповідні висновки відносно тих товаришів, які не виявили методичної підготовки під час проходження педпрактики. Треба подумати і над доцільністю проведення педпрактики не тільки в школах того міста, де розташований інститут, але надсилати студентів для проходження практики на периферію.

Треба відзначити, що значна частина студентів четвертих курсів у цьому навчальному році проходила практику в сільських школах, і всі її учасники — самі студенти, викладачі-методисти інституту, учителі шкіл — говорили про високу ефективність такої практики.

(Закінчення на 4-й стор.)

* Початок див. в № 6 нашої газети від 15 лютого ц. р.

ПОЛІПШИТИ РОБОТУ КАФЕДР ПО ЗАОЧНОМУ НАВЧАННЮ

Відомо, що заочне навчання має свої особливості, а саме: студенти щорічно протягом короткого часу (лише сорок днів) вчаться на сесіях, а весь останній час навчального року самостійно працюють над вивченням курсів. Звідси два види, два напрямки роботи з студентами, тісно пов'язані між собою: 1) дати студентам на сесіях грунтовні знання з провідних складних тем, які розкривають шлях до опанування курсу; 2) допомогти студентам у міжсесійний період вивчити теми, які виносяться для самостійної роботи, та добре підготуватися до складання екзаменів.

В останній час кафедри стали більше уваги звертати на сесійну роботу, але все ще недостатньо турбуються про самостійну роботу студентів у міжсесійний період.

Готуючись до сесії, кафедри (правда, не всі) уважно підбирають викладачів, своєчасно розглядають робочі плани, екзаменаційні картки, обговорюють тексти лекцій. У період сесій, зокрема на січневій сесії цього року, викладачі докладали немало сил для поліпшення якості лекцій і практичних занять.

У період сесії завідуючі кафедрами тт. Тендерес, Шиманський, Фещенко, Медушевський, Страхов, Карлов, Волинський і Бугайко відвідували лекції викладачів кафедр, давали їм поради щодо поліпшення викладання. Інші завідуючі кафедрами не спромоглися відвідати навчальні заняття викладачів.

Більшість кафедр підвела підсумки роботи викладачів на сесії. Але в своїх ухвалах кафедри здебільшого обмежились затвердженням звітів викладачів, у них немає аналізу якісного стану викладання, аналізу знань студентів, їх самостійної роботи, немає конкретних пропозицій щодо поліпшення навчання.

Важливим видом роботи кафедр є організація і керівництво самостійною роботою студентів у міжсесійний період.

Обов'язок кафедр — ознайомити студентів з темами, які вони повинні самостійно вивчати, визначити для студентів обов'язкову і рекомендовану літературу, дати методичні поради, як краще опрацювати навчальний матеріал. Для цього кафедрам необхідно провести значну роботу по розробці даних питань і давати студентам лише опрацьований матеріал. У практиці ж буває не так. Такий матеріал розробляє сам викладач, він часто наспіх розповідає, що робити студентам у міжсесійний період. Таке становище треба негайно виправити і дати студентам відповідні методичні розробки.

Тематику для самостійного вивчення студентами курсу треба тісно пов'язати з роботою консультаційних пунктів, бо саме на консультаціях перевіряється самостійна робота студентів, розв'язуються ті питання, в яких студент неспроможний розібратись.

Кафедри ще мало уваги приділяють роботі консультпунктів, слабо контролюють консультації викладачів і недостатньо працюють над удосконаленням змісту консультацій і методики їх проведення. Лише окремі завідуючі кафедрами (тт. Медушевський, Страхов, Тендерес) побували на консультаціях.

Останнім часом переважна більшість студентів значно краще пише контрольні та курсові роботи, поліпшився ідейний і науковий зміст робіт, їх стилістичне оформлення, грамотність. Але викликає тривогу їх рецензування. Значна частина рецензентів (тт. Тендерес, Швецов, Хропко, Федченко і інші) своєчасно і якісно рецензують роботи. Але окремі викладачі затримують їх. Так, наприклад, т. Павлова взяла 49 робіт ще на початку грудня і повернула їх тільки 18 лютого; т. Перельмутер тримав роботи три місяці. Крім того, бувають випадки, коли рецензенти несвоєчасно беруть роботи на рецензії (тт. Бурячок, Войтко). У окремих викладачів трапляються недоброякісні і невдалі рецензії (у тт. Павлової, Васильєвої, Котлової, Філіпової). Для прикладу можна привести зміст кількох рецензій. Так, т. Павлова написала на роботу студента Бобиря таку рецензію: «Робота виконана цілком задовільно»; т. Васильєва на роботу студентки Бурої дала слідуючу рецензію: «Матеріал, на якому побудована контрольна робота, засвоєний, контрольна робота виконана «добре»; т. Котлова на роботу студентки Брижатої написала: «Всі приклади розв'язані вірно, хорошими прийомами» і так далі.

Методична робота на кафедрах по заочному навчанню ще не зайняла належного місця. Заочний відділ з вересня місяця домагається від кафедр опрацювання розгорнутих робочих планів, вивчення кожного навчального предмета по семестрах і роках навчання, з визначенням тем лекцій і практичних занять на сесіях та для самостійної роботи студентів у кожний міжсесійний період; складання методичних листів про написання контрольних і курсових робіт, опрацювання тематики курсових робіт і методичних вказівок до неї тощо.

Кафедрам також необхідно взятися за складання підручників і посібників для заочників.

Заочному відділу і завідуючим кафедрами необхідно, на основі наказів директора про піднесення всіх видів роботи з студентами-заочниками, розробити такі заходи, які б сприяли інтенсивній перебудові роботи по підвищенню якості підготовки вчителів.

О. БІЛИЙ,
заступник директора по заочному навчанню.

В ГОСТЯХ У ЛЕНІНГРАДЦІВ

Ермітаж — скарбниця світової культури

В центрі Ленінграда, на березі Неви, розмістився величний архітектурний ансамбль будинків, у яких знаходиться зараз музей. Серед них — і Зимовий палац, видатний історико-архітектурний пам'ятник міста. Він був побудований архітектором Растреллі між 1754 і 1762 р. в стилі російського барокко. Сюди і направились ми, група студентів нашого інституту, на другий же день після приїзду.

Датою заснування Ермітажу вважається 1764 рік, коли в Зимовий палац привезли з-за кордону велику кількість картин, куплених у пруського колекціонера-комерсанта Гоцковського. З того часу Ермітаж став поповнюватись все новими і новими експонатами.

Колекції Ермітажу вважались особистою власністю Катерини II і були доступні лише вузькому колу гостей цариці. В одному з листів Катерина самовдоволено повідом л я л а: «Всем этим только любуются мыши и я...». Вона навіть склала правила, яких повинні були дотримуватися відвідувачі музею. Зміст цих правил смішить нас, коли ми читаємо їх: «Говорить негромко, чтобы у всех уши и голова не болела;

Входя в дверь, оставить все чины и шляпы, а войдя в средину, ничево не грысть» і т. д.

З XIX ст. Ермітаж стає більш доступним. Тут не раз бували Пушкін і Шевченко, художники Венеціанов, Федотов і ін. При радянській владі Ермітаж став доступним всім трудящим світу.

Словами не можна описати того враження, яке справили на нас скарби Ермітажу. На протязі кількох днів знайомились ми з його експонатами. Дивлячись на безсмертні творіння народу, гордишся його здібностями, його умінням, майстерністю; навіть серед експонатів первісного суспільства бачиш велику майстерність людей, прагнення їх до прекрасного.

При вході в Ермітаж зразу кидаються в очі величні скульптури стародавньої Греції і Рима. Ми бачимо величаву Афіну, прекрасну Афродіту, мужнього Геракла — улюблені образи грецької міфології.

Надзвичайним, винятковим багатством відзначаються колекції відділу західноєвропейського мистецтва. Вони охоплюють пам'ятники художньої культури різних країн і розміщені в 125 експозиційних залах. Велика виставка присвячена мистецтву італійського Відродження. Надзвичайно сильне враження справляють картини Леонардо да Вінчі і Рафаеля.

Величне і прекрасне французьке мистецтво, представлене кращими зразками того, що було створено художньою культурою Франції майже протягом п'яти с т о л і т ь (XV—XIX). Ідучи по залах від століття до століття, ніби перелистуєш сторінки прекрасної книги.

Особливо великий інтерес викликає відділ історії російської культури. Експонати виставки наочно підтверджують, що російський народ навіть у важкі роки кріпосництва висунув із свого середовища прекрасних учених-винахідників, талановитих майстрів, які створили скарби російської національної культури.

Славним сторінкам воєнної російської історії присвячена виставка «Героїчне воєнне минуле російського народу». Серед 6 тисяч прапорів, що зберігаються в Ермітажі, є бойові прапори полків Петра I, суворовський прапор, пронесений в 1799 р. через Альпи, прапори, прострелені в боях Вітчизняної війни 1812 р.

З виставки «Героїчне минуле» глядач проходить у воєнну галерею Зимового палацу. Ця галерея справила на нас найбільше враження. З неї просто не хочеться виходити, не можна вдосталь налюбуватися прекрасними портретами полководців, які своїми доблесними ділами заслужили славу і повагу великого народу. Тут нараховується більше 300 портретів, серед них — великий портрет славного полководця Вітчизняної війни 1812 р. М. І. Кутузова. Галерею 1812 р. оспівав Пушкін у своєму творі «Полководець».

Не можна не згадати і тронного залу Зимового палацу, де знаходиться карта Радянського Союзу з каменів - самоцвітів, яку створили в 1937 р. радянські майстри. З великою майстерністю передано рельєф місцевості — зелень долин, білосніжні вершини гір, синь морів і океанів, коричневі контури гір і хребтів. Переливаються і яскраво горять самоцвіти на рубіновій зірці, що позначає столицю нашої Батьківщини — Москву.

Н. МЕЛЬНИК,
студентка III курсу мовно-літературного факультету.

На ф о т о: вгорі — пам'ятник Петру I на площі Декабристів; внизу — наші студенти на набережній Неви.

Фото О. Болгара і А. Вещицького.

Про що нам пишуть

(Огляд листів із шкіл)

(Закінчення)

До недоліків методичної підготовки молодих вчителів т. Штількінд відносить і те, що майбутні вчителі літератури, навчаючись в інституті, не пишуть творів у такому обсязі і розумінні, як їм потім доводиться вчити учнів у школі; мало або зовсім не аналізують та не рецензують шкільні учнівські твори.

Автор листа говорить також про необхідність приділяти в інституті більше уваги питанню емоційності викладання, що особливо необхідно для вчителя літератури.

Тов. Штількінд пише про виховну роботу в школі і в зв'язку з цим ділиться з нами деякими думками щодо прищеплення в інституті навиків та знань роботи класного керівника, керівника технічних, літературних, самодіяльних гуртків.

«Дуже прикро, але факт, — читаємо далі, — що в нашій школі не працює літературний гурток, не виходить літературна газета. Вчителі літератури не тільки не мають бажання, але й не вміють організувати цю роботу. Всі розуміють необхідність організації в школі позакласної та позашкільної роботи з мови та літератури, але як краще її зробити — вони не знають. В кращому випадку можуть організувати примітивний літературний вечір».

Торкаючись питання про художню самодіяльність у школі, т. Штількінд пише: «Можливо, що вирішити питання відносно керівників художньої самодіяльності для шкіл треба шляхом впровадження факультативних курсів для студентів, які мають певні здібності. Я вже не говорю про те, що не тільки випускники педучилищ повинні знати нотну грамоту. Чому нотну грамоту не повинні знати випускники педагогічних інститутів?»

Ці слова свідчать перш за все про те, що школи чекають від інститутів не тільки вчителів-предметників, а й справжніх вихователів. А хто може прищеплювати дітям смаки до мистецтва, як не викладачі літератури, одного з видів мистецтва? А тому й до прийому на мовно-літературний факультет треба підходити з цієї точки зору. Треба перевіряти не тільки фактичні знання вступників, але й хист до музики, вміння співати, емоційно читати художні твори, а потім — на протязі п'яти років навчання в інституті — всебічно розвивати ці здібності. Щождо тих, хто вступає на факультет, де музика не є обов'язковою дисципліною, то треба теж врахувати здібності студентів і залучати їх до самодіяльних гуртків. Бажання ж цих студентів брати участь у гуртках буде залежати від того, наскільки активною і цікавою буде робота самодіяльності.

Тов. Штількінд висловлює деякі міркування щодо загальної постановки підготовки вчителів у педагогічних інститутах. «Трапляється так, — пише він, — що непоганий студент в інституті явно не справляється з педагогічною роботою в школі з різних причин: у одного мова погана, другий — дітей не любить, третій — не може тримати дисципліну на уроках, четвертий... і т. д. Адже бути педагогом — це значить мати певне покликання. Не секрет, що не всі його мають, навіть ті, хто прийшов у школу з дипломом педінституту. Причини цього також різні: один помилився при виборі майбутньої професії, другий — поступив до педінституту тому, що до іншого чи не міг, чи боявся поступати і мусить внаслідок цього стати, так би мовити, «рыцарем поневоле». І ось тут виникає питання: чи не буде доцільно перш, ніж допустити випускника до державних екзаменів та вручити йому диплом, послати його хоча б на річну стажировку, щоб кожен майбутній педагог міг себе перевірити у виборі професії, та й щоб його можна було перевірити».

У листі П. Штількінда немало цінних зауважень і міркувань, не всі вони нові, і все ж таки слід серйозно подумати над деякими з них, а якщо вони не нові, то тим більш важливо, нарешті, конкретно вирішувати ті питання, які вже давно піднімаються кращими вчителями і в пресі, і в подібних листах.

Редакція сподівається, що викладачі інституту відгукнуться на огляд учительських листів і, особливо, на лист т. Штількінда.

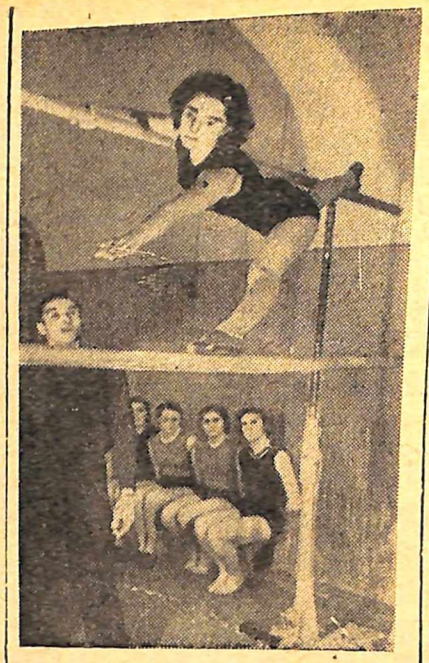

Комсомольці не показують прикладу

У квітні відбудеться традиційна першість інституту з спортивної гімнастики, в якій братимуть участь збірні команди факультетів інституту.

Збірна команда гімнастів, яка складається з 25 чоловік, готуючись до відповідальних змагань, тренується тричі на тиждень.

Студенти Л. Кищенко (III курс педагогічного факультету), Н. Шумська (IV курс фізико-математичного факультету), З. Журківська (III курс фізико-математичного факультету) і інші наполегливо тренуються, вміло поєднуючи систематичні заняття спортом з відмінним навчанням.

Проте, такі студенти, як В. Анастас'єва (III курс педагогічного факультету), В. Хвостікова, Р. Давидов (IV курс фізико-математичного факультету) і ін. не відвідують занять.

Погано відвідують заняття студенти-комсомольці В. Свинар, Г. Матвійчук, Н. Балабан, Л. Рожнятовська (III курс мовно-літературного факультету). А вони могли б захищати 2-й спортивний розряд.

Цим товаришам треба нагадати девіз радянського студента-комсомольця: кожний комсомолець — відмінник навчання і хороший спортсмен!

Н. СЛІЧНА.

На фото: студентка **Н. Шумська** виконує вправи 2-го розряду з спортивної гімнастики (тренер **Б. Нерус**).

ДОБРЕ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО КОНКУРСУ

У 1957 році в інституті буде проведено конкурс на кращу постановку фізкультурної, спортивної і спортивно-масової роботи в академічних групах. Конкурс ставить своєю метою:

1. Сприяти дальшому розвитку фізичної культури і спорту серед широких мас студентської молоді та підвищенню спортивної майстерності.

2. Сприяти достроковому виконанню і перевиконанню до 40-ої річниці Великого Жовтня планів підготовки розрядників, значкістів ГПО, громадських інструкторів.

3. Виявити кращу академічну групу на факультеті та в інституті. Виявити організаторів навчально-спортивної роботи.

Звання переможця конкурсу на кращу постановку фізкультурної і спортивно-масової роботи на факультеті та в інституті присуджується групі, яка досягла найбільш високих результатів, набравши найбільшу суму очок.

З умовами конкурсу можна ознайомитись у комітеті ЛКСМУ, в профкомі та Раді ДСТ «Буревісник».

Першість інституту з баскетбола розпочалась

У неділю 10 березня матчем чоловічих команд педагогічного і мовно-літературного факультетів розпочався другий тур першості інституту з баскетбола. Зустріч цих команд пройшла цікаво і закінчилась перемогою баскетболістів мовно-літературного факультету з рахунком 55 : 25 (28 : 9). З великим зацікавленням чекали глядачі зустрічі жіночих команд цих же факультетів. Сильнішими показали себе баскетболістки педагогічного факультету. Перша половина цієї дуже цікавої зустрічі закінчилася перемогою мовно-літературного факультету з рахунком 21 : 19. Другий тайм пройшов з перевагою баскетболісток педагогічного факультету. Зустріч закінчилась перемогою останніх з рахунком 36 : 40.

Зустріч жіночих команд цих же факультетів не відбулась через відсутність суддів, які на змагання взагалі не з'явилися.

11 березня продовжувалися змагання між командами фізико-математичного та мовно-літературного факультетів. Гра перших жіночих команд закінчилася з рахунком 57 : 22 на користь фізмату.

Гостра боротьба розгорнулася між другими жіночими командами. Попереду йшла то одна, то друга команда. Фінальний свисток зафіксував перемогу фізмату з рахунком 21 : 18. Самою цікавою зустріччю була гра між чоловічими командами цих же факультетів. Гра весь час проходила у швидкому темпі.

Перша половина гри закінчилась з рахунком 24 : 15 на користь мовно-літературного факультету. У другій половині команда фізико-математичного факультету доклала максимум зусиль, щоб зрівняти рахунок. Це їй вдалося. Але в кінці зустрічі перевага знову на стороні баскетболістів мовно-літературного факультету. Фінальний свисток судді... Гра закінчена.

Перемогу одержали баскетболісти мовно-літературного факультету з рахунком 41 : 38.

Міжфакультетська першість з баскетбола продовжується.

В. КОВАЛЬ.

Вечір-подарунок

По-святковому весело і бадьоро було увечері 9 березня у вестибюлі і актовому залі нашого інституту. Сюди сходилися студенти всіх факультетів на урочистий вечір, присвячений Міжнародному жіночому дню. Дівчат з карими, чорними та голубими очима вже біля входу зустрічали стрункі, підтягнуті юнаки — їх товариші по навчанню, друзі — з червоними трояндами у петлицях піджаків. З самого початку створилася невимушена дружна атмосфера. Це був справді вечір-подарунок, який приємно схвилював і дівчат, і юнаків, і гостей, і викладачів. Урочиста частина перетворилась у щирі поздоровлення викладачів і студентів.

Вдало виконали вокальні номери студенти фізико-математичного факультету, з тонким гумором і проникненням у психологію пройшла постановка силами драматичної студії одноактівки А. Чехова «Ювілей». Та, мабуть, чи не найбільший успіх випав на долю артистів Державної естради — В. Гончарова, З. Сурової та інших. Крім цього, вдало супроводжувався концерт конферансом, дотепним і своєчасним.

Під час антрактів та після вечора любителі танців змогли достатньо виявити свої здібності. Провадилися ігри.

Без сумніву, всім сподобався цей вечір, який був для нашого інституту новиною — справжнім вечором відпочинку. Будемо сподіватися, що й наступні вечори пройдуть так само або ще краще і це буде цілком природнім для фестивальних вечорів.

В. ТАТАЄВ.

КОНКУРС НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ШАХОВИХ ЗАДАЧ

(Про умови конкурсу див. «За педагогічні кадри» № 6 від 15 лютого 1957 р.)

ЗАДАЧА № 5.

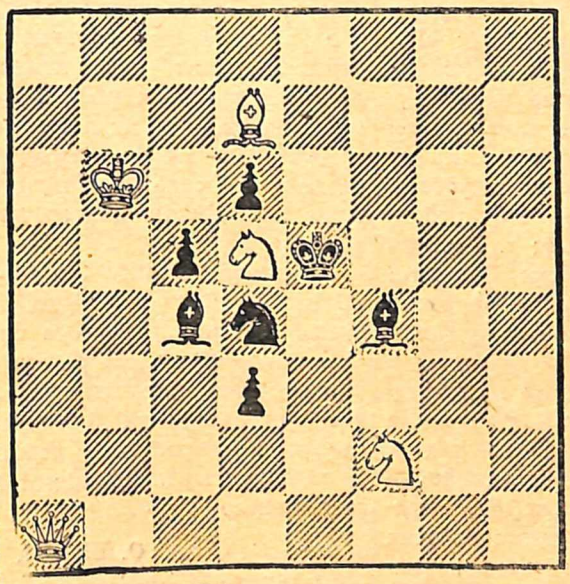

Мат за чотири ходи.

ЕТЮД.

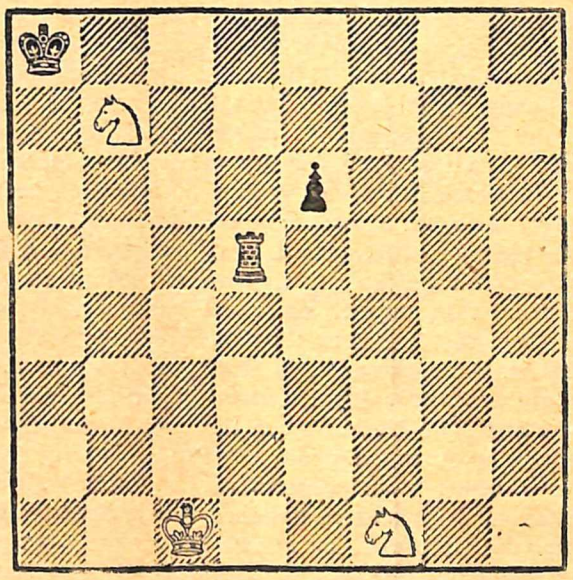

Білі починають і роблять нічию.

ЗА ХУЛІГАНСТВО — ДО УВ'ЯЗНЕННЯ

Аспірант кафедри педагогіки нашого інституту Ю. Ільїних 8 березня (у нетверезому стані) негідно поводив себе в приміщенні кінотеатру «Жовтень».

Органами міліції він був заарештований. Народний суд 5-ої дільниці Подільського району м. Києва засудив Ю. Ільїних на 15 діб тюремного ув'язнення.

В. о. редактора І. КРУК.

БФ 06003 Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ, Франка, 44. Зам. 198—1000